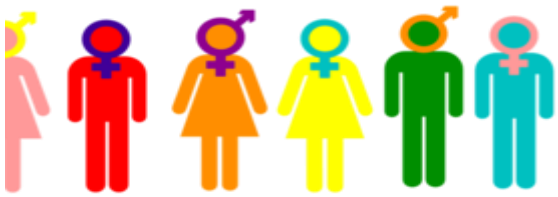
Initiatiefvoorstel

Safe Streets Gemeente Hoorn

Datum: 5 mei 2021

Van: Patricia Kusters (GroenLinks Hoorn) en Karin Hakhoff (fractie ÉénHoorn)

Aan: de Hoornse gemeenteraad

Betreft: Initiatiefvoorstel op basis van artikel 33 Reglement van Orde: Safe Streets Gemeente Hoorn

De raad besluit:

1. Het 'Global Goals' doel, tegengaan van genderongelijkheid*, centraal te stellen in Hoorn met als resultaat; in 2030 universele toegang te hebben gerealiseerd tot veilige, inclusieve, toegankelijke, groene en openbare ruimtes;
2. Hiervoor de gemeente Hoorn aan te melden als Safe Streets Gemeente *(Dit kan via https://safestreets.unwomen.nl)*;
3. Als Safe Streets Gemeente problemen rondom onveiligheid in openbare ruimten bespreekbaar te maken en aan te pakken;
4. Het college op te roepen:
   a. met diverse partijen het gesprek aan te gaan over intimidatie op straat om zo het bewustzijn in de stad te vergroten;
   b. acties die als Safe Streets gemeente uitgevoerd kunnen worden in kaart
   te brengen, uit te voeren en de raad hierbij te betrekken;
   c. Voor de realisatie reguliere budgetten aan te spreken. Zo nodig bij de terugkerende kadernota('s) budgetaanvragen hiervoor aan de raad voor te leggen.

**) Gender verwijst naar de eigenschappen, gedragingen en rolpatronen die een maatschappij voor elk geslacht heeft bepaald. Onder gendergelijkheid verstaan we de gelijkstelling en gelijke behandeling van mensen met een verschillend geslacht, gender of seksuele geaardheid in het maatschappelijk verkeer en voor de wet. (Bron: College voor de rechten van de mens)*

Samenvatting**

De fracties van GroenLinks Hoorn en ÉénHoorn roepen op om als Hoorn een 'Safe Streets'-gemeente te worden. Hiervoor is dit initiatiefvoorstel opgesteld.

Hoorn is sinds 2008 Millenniumgemeente, dit is later overgegaan in de zogenoemde Global Goals. Het betreft een gemeentelijke campagne met als doel armoede, ongelijkheid en klimaatverandering aan te pakken.

Global Goals zijn onderdeel van de Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties. Ze zijn het vervolg op de Millenniumdoelen. De VN hebben in 2016 doelen vastgesteld met een looptijd van 15 jaar. Hierin staan onder andere de doelen 'gendergelijkheid' en 'vrouwen en mannen gelijk' vermeld.

Wat GroenLinks en ÉénHoorn betreft gaat gemeente Hoorn hier veel meer aandacht aan geven. Iedereen moet zich altijd en overal veilig voelen op straat. Onafhankelijk van het tijdstip op de dag, wat ze dragen of in welke buurt ze zich bevinden.

Om het aantal slachtoffers terug te dringen, moet onder andere gezorgd worden voor veilige, groene, toegankelijke en inclusieve openbare ruimtes. Om gemeenten hierbij te ondersteunen, heeft UN Women Nationaal Comité Nederland het project 'Safe Streets gemeenten' opgezet en nodigt gemeenten uit om zich hierbij aan te sluiten. Ook de stichting Stop Straatintimidatie (stopstraatintimidatie.nl) maakt zich hier hard voor en zet zich vooral in op de sociale kant van (on)veiligheid.

***) Bronnen: VNG-international.nl, stichting Stop Straatintimidatie*

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het opzetten van het inclusieve gesprek, en ontwikkelen van activiteiten, in de stad met als doel onveiligheid(sgevoel) terug te dringen. Dit door activiteiten op te zetten op *sociaal* terrein *(zoals aandacht voor de slachtoffers, maar ook -in het algemeen- onze inwoners (de potentiële omstanders) inlichten hoe dergelijk gedrag te signaleren en op te acteren),* alsmede op *fysiek* terrein. Bij de inrichting van de openbare ruimte bijvoorbeeld is op verschillende manieren het veiligheidsgevoel te verhogen. Onder het kopje 'realisatie' zijn een aantal mogelijke concrete acties opgesomd.

In de Tweede Kamer ligt een initiatiefwetsvoorstel waarin straatintimidatie wordt aangemerkt als een overtreding en verstoring van de openbare ruimte. Veel gehoord signaal is dat momenteel centrale (landelijke) regie ontbreekt. Fracties van GroenLinks en ÉénHoorn zien hierin kansen voor de gemeente Hoorn. Wij kunnen niet alles oplossen, maar wel actief aan de slag met dit vraagstuk in onze stad.

Bijdrage aan duurzaamheidsambitie

Binnen de driehoek people, profit, planet zet dit voorstel in op de mens. En dit is niet eenmalig en vrijblijvend. Iedereen moet zich altijd en overal veilig voelen op straat. Onafhankelijk van het tijdstip op de dag, wat ze dragen of in welke buurt ze zich bevinden. Safe Streets roept gemeenten dan ook op om hier aandacht aan te besteden. Het tegengaan van genderongelijkheid moet in 2030 universele

toegang hebben gerealiseerd tot veilige, inclusieve, toegankelijke, groene en openbare ruimtes.

Kaders

- Doelen Global Goals gemeente
- Coalitieakkoord 2018-2022, paragraaf 5.8

Argumenten

In artikel 1 van de Grondwet staat dat iedereen in Nederland in gelijke gevallen gelijk wordt behandeld. Discriminatie, iemand op welke grond dan ook ánders behandelen, is verboden. Een vorm van discriminatie is (seksuele) intimidatie. Bij intimidatie zorgt de andere behandeling ervoor dat iemand zich bedreigd voelt, of zelfs letterlijk bedreigd wordt. In Nederland heeft meer dan driekwart van de inwoners te maken gehad met (seksuele) intimidatie. Ook mannen maken het mee, maar niet zo structureel als vrouwen en LHBTIQ+*** mensen. UN Women Nationaal Comité Nederland stelt daarbij dat een derde van de vrouwen ook daadwerkelijk is betast in het openbaar vervoer, tijdens het uitgaan of op straat. Onderzoek, in bijvoorbeeld de steden Rotterdam en Amsterdam****, toont aan dat LHBTIQ+ mensen zich vaker onveilig voelen op straat. Dit zal helaas in Hoorn niet heel anders zijn.

Het onderwerp is actueler dan ooit, bevestigd ook de stichting Stop Straatintimidatie, opgericht in mei 2016. De visie van Stop Straatintimidatie is in die tijd onveranderd gebleven: Een samenleving waarbinnen iedereen in Nederland gelijke toegang heeft tot de publieke ruimte, en zich daarin met een veilig gevoel kan bewegen zonder belemmering of hinder van derden.

Voor minder valide mensen kan de openbare ruimte daarnaast ook letterlijk onveilig zijn, door bijvoorbeeld onduidelijke bewegwijzering en signalering, moeilijk begaanbare fiets-voetpaden, enzovoorts. De aanpak als Safe Streets gemeente, waarbij activiteiten gericht zijn op zowel op sociale als fysieke onveiligheid, kan voor deze doelgroep ook van grote betekenis zijn.

****) LHBTIQ+: Lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse en queer. De + geeft aan dat deze gemeenschap nog veel breder is.*
*****) 'Onzichtbaar is veilig', onderzoek Radar november 2019. En factsheet Straatintimidatie Amsterdam (februari 2018).*

Maatschappelijk draagvlak

Afgelopen jaren is in het land, en ook in Hoorn zelf, veel onrust ontstaan waarbij inclusiviteit een belangrijk onderdeel van gesprek vormde. De stadsgesprekken, die Hoorn in het tweede kwartaal organiseert, gaan een breder podium bieden aan iedereen in onze stad.

(Gender)gelijkheid en (on)veiligheid op straat vragen om structurele aandacht. Zowel stichting Stop Straatintimidatie als stichting i.o Onbeperkt Hoorn herkennen de problematiek, en onderstrepen het belang van actieve inzet vanuit de overheid op deze thema's.

Financiële consequenties

Activiteiten kunnen vanuit diverse portefeuilles worden ontwikkeld. In het algemeen is dekking is dan ook van toepassing uit regulier beleid, dan wel vanuit lopende projecten. Activiteiten die vooral gericht zijn op de fysieke omgeving zijn slim te koppelen aan reeds bestaande projecten waardoor geen extra budget noodzakelijk wordt. Werk met werk maken.

Communicatie

Na besluitvorming wordt de inhoud en intentie van dit initiatiefvoorstel gedeeld met de stad via de officiële kanalen van de gemeente, zoals het gemeenteblad, de krant en via social media. Activiteiten die vanuit dit initiatief worden opgepakt, worden duidelijk gecommuniceerd met als doel meer kennis, begrip en herkenning te creëren in de stad.

Realisatie

Na besluitvorming kunnen diverse acties in korte termijn worden gerealiseerd. Aanmelding bij Safe Streets is snel geregeld. Andere activiteiten zullen wat meer voorbereiding vragen. Hierbij kan ook juist veel integraal worden opgepakt, aansluitend bij andere reeds lopende dossiers.

Mogelijke acties als Safe Streets gemeente:

- Het in kaart brengen van problemen rondom fysieke en seksuele intimidatie van inwoners uit de gemeente Hoorn. Hierbij kan gekeken worden naar het aantal aangiften en meldingen bij de politie of andere instanties en kan er een bevolkingsonderzoek worden gedaan naar de veiligheidsbeleving in Hoorn.
- Uiteraard kan er gebruik gemaakt worden van diverse voorbeelden uit het land en van andere Safe Streets gemeenten;
- Maak het onderwerp, (seksuele) intimidatie in openbare ruimtes, bespreekbaar onder verschillende bevolkingsgroepen en bij – of in samenwerking met - instellingen, zoals bijvoorbeeld buurthuizen en scholen;
- Richt je in campagnes ook op omstanders. Als ze zich veilig voelen, helpt het heel erg als ze de dader aanspreken op zijn gedrag en zich richten tot het slachtoffer om te kijken of alles goed gaat;
- Zorg voor veilige straten en ruimtes in de gemeente. Betrek relevante partijen en gebruik bijvoorbeeld de wijkschouw om knelpunten in beeld te brengen en deze samen creatief op te lossen en zo veiliger te maken;
- Maak 'werk met werk'. Kijk of een geplande (her)inrichting van de openbare ruimte en bijvoorbeeld verkeersknooppunt bij gaat dragen aan het veiligheidsgevoel en speel hier actief op in.

- Ga in gesprek met handhavers, lokale horecagelegenheden en openbaar vervoerders en wissel ervaringen uit. Deze partijen zijn vaak bekend met lopende initiatieven en/ of werken hier al aan mee (zoals *'ask for Angela'* in de horeca). Samen kan je de aanpak versterken.
- Hoe meer meldingen, hoe beter het probleem in zicht en dit gerichter aangepakt kan worden. Onderzoek daarvoor hoe het melden duidelijker en toegankelijker kan worden. Dat kan bijvoorbeeld via een app (zoals in Rotterdam, stoppikpraat.nl), op de website van de gemeente en/of politie, en bijvoorbeeld via een QR code op posters van de campagnes.

Tot slot
Ongewenst gedrag vindt op verschillende manieren, en locaties, plaats. Bij uitgaansgelegenheden is het helaas een bekend fenomeen. Maar vergeet ook intimidatie op de werkvloer niet en op het internet.

Als Global Goals gemeente zijn wij bij uitstek de partij om over dit belangrijke thema – inclusiviteit, gendergelijkheid - het gesprek aan te gaan met inwoners en ondernemers. Veiligheid op straat is een verantwoordelijkheid van gemeenten en de politie. In gezamenlijkheid kan een duidelijk signaal worden uitgedragen dat ongewenst gedrag, binnen en buiten, niet getolereerd wordt.

De focus van dit initiatief ligt op sociale en fysieke veiligheid voor iedereen in de openbare ruimte. Zonder uiteraard de problematiek rondom veiligheid in uitgaansgelegenheden, op de werkvloer en op internet te kort te doen.

~~~

Met grote dank aan stichting Stop Straatintimidatie en

stichting i.o. Onbeperkt Hoorn.
~~~